

Steden en gemeenten uitgedaagd Toegankelijkheid eindelijk hoger op politieke agenda?

TEKST Frederika Hostens // FOTO'S Frederika Hostens, Inter en Radio 2

Onder de noemer 'Iedereen toegankelijk' lanceerden Radio 2 en het Vlaams expertisecentrum toegankelijkheid Inter een oproep naar goede ideeën om onze leefomgeving toegankelijker te maken. Wat doet Inter met de vele suggesties die uit de bus kwamen en hoe port het onze beleidsmakers aan om de vele resterende pijnpunten weg te werken?

Via de website van Radio 2 kon iedereen vanaf 9 maart 2018 ideeën en verhalen insturen voor een toegankelijker buurt of leefomgeving. "Maar liefst 302 inzendingen kregen we binnen", vertelt Wendy

Radiopresentator Sven Pichal: "Het is hoog tijd dat we met z'n allen voluit voor integrale toegankelijkheid gaan."

Metten, directeur van Inter. "We lazen heel wat inspirerende berichten over wat er goed gaat. Maar het is ook overduidelijk dat er nog veel werk aan de winkel is."

Top of mind

In de week van 26 maart besteedde Radio 2 elke dag bijzondere aandacht aan het thema toegankelijkheid en op vrijdag zond de radiozender het programma 'De Inspecteur' live uit vanuit Antwerpen-Centraal. Wat is radiopresentator Sven Pichal opgevallen? "In verschillende sectoren zijn er knappe toegankelijkheidsinitiatieven", antwoordt Sven Pichal. "Veel muziekfestivalen sleutelen aan hun toegankelijkheid en ook in de toeristische sector beweegt er wat. Een mooi voorbeeld: de provincie Antwerpen die in samenwerking met Toerisme voor Autisme haar toeristische attracties autismevriendelijker maakt."

Sven Pichal vindt het des te spijtiger dat in andere sectoren nog heel wat basisdingen niet in orde zijn. "Zelfs in splinternieuwe winkels zie je bijvoorbeeld nog betaalterminals die onbereikbaar zijn voor rolstoelgebruikers omdat ze te hoog staan. Voor mij is dat een teken aan de wand dat toegankelijkheid nog niet voldoende top of mind is. Ik vind het erg moedig en nodig dat verenigingen van mensen met een beperking blijven wijzen op hoe het beter kan. Van onze beleidsmakers verwacht ik dat ze naar die mensen luisteren en bij elke beslissing die ze nemen, nadenken over de toegankelijkheid."

Slotevent

Inter sloot de campagneweek af met een – uiteraard volledig toegankelijk – event in het

Meer dan 150 aanwezigen woonden het slotevent van 'Iedereen toegankelijk' bij.

congrescentrum BluePoint in Berchem. Ervaringsdeskundigen en professionelen debatteerden onder leiding van tv-presentator Lieven Van Gils over toegankelijkheid van gebouwen, mobiliteit en digitale televisie. Comedian Koen Dewulf zorgde voor muzikale intermezzo's en William Boeva wierp met veel humor een blik op toegankelijkheid.

In de panelgesprekken vertelden ervaringsdeskundigen enthousiast over initiatieven die hen kunnen helpen deel te nemen aan de maatschappij. Voor mensen met een visuele beperking zijn dat bijvoorbeeld de gesproken halteaanbiddingen in bussen en trams, voor mensen met een auditieve beperking de ondertiteling van tv-programma's op openbare

zenders en voor rolstoelgebruikers verlaagde boordstenen aan oversteekplaatsen. Toch botsen al deze groepen en mensen met een andere beperking in het dagelijkse leven nog te pas en te onpas op kleine en grote obstakels. Voor mensen die blind of slechtziend zijn, is dat bijvoorbeeld het gebrek aan een 'leesbaar' openbaar domein rond de halteplaatsen van bussen en trams, voor mensen die doof of slechthorend zijn het karig aanbod ondertitelde tv-programma's op commerciële zenders en voor rolstoelgebruikers de zware deuren in gebouwen.

Beperkte toegankelijkheid

De inzendingen op de campagnewebsite en de voorbeelden die ervaringsdeskundigen aanhaalden op het slotevent, tonen aan dat we in Vlaanderen nog veraf staan van integrale toegankelijkheid. Comedian Koen Dewulf merkte fijntjes op dat het beleid beperkt is. Dat levert in plaats van integrale toegankelijkheid voorlopig eerder beperkte toegankelijkheid op. Als je mensen met een beperking écht wil laten meetellen, moet je oog hebben voor elk detail.

Integrale toegankelijkheid wil zeggen 'toegankelijkheid voor iedereen'. Zo kan iedereen zich zelfstandig, veilig en comfortabel in zijn of haar leefomgeving bewegen. "De doelgroep is daarbij duidelijk iedereen", onderstreept Bart Parmentier van Inter. "Niet alleen personen met een beperking, maar ook oudere mensen, mensen met een tijdelijke

Zeven uitdagingen

In zijn memorandum voor de gemeenteraadsverkiezingen van 2018 roept Inter lokale besturen en politieke partijen op om werk te maken van zeven uitdagingen zodat hun gemeente of stad voor iedereen toegankelijk wordt.

1. Zet toegankelijkheid op de agenda.
2. Bouw aan een gemeente voor iedereen.
3. Betrek ervaringsdeskundigen.
4. Respecteer de keten van toegankelijkheid, en werk samen.
5. Sluit met Inter een convenant af.
6. Evolveer van een probleemoplossend naar een proactief beleid.
7. Maak van toegankelijkheid een positief verhaal.

Wat kan jij doen? Kaart deze zeven uitdagingen aan bij de huidige of – wie weet – toekomstige beleidsverantwoordelijken van je stad of gemeente!

Ben je zelf actief in de politiek? Bespreek de uitdagingen met je partijgenoten en neem ze op in jullie (graag toegankelijke) verkiezingsprogramma!

Download het memorandum van Inter via www.tinyurl.com/memorandum-inter

Inter volgen? www.inter.vlaanderen - www.facebook.com/events.inter - www.twitter.com/Inter_toegvl

beperking of ouders met een kinderwagen. Een integraal toegankelijke leefomgeving is de sleutel tot een maatschappij waarin iedereen gelijke kansen heeft.”

Overlegplatform

Een integraal toegankelijk Vlaanderen van én voor iedereen, daar gaat Inter voor, schouder aan schouder met gemeenten en steden, andere organisaties, ervaringsdeskundigen en professionelen. “Samenwerken is nodig om tot resultaten te komen”, benadrukt Bart Parmentier. “Daarom richtte Inter

Burgemeesters voor iedereen

Help mee te zorgen voor een omgeving waarin iedereen zich makkelijk kan bewegen en thuis voelt, ongeacht zijn of haar handicap of ouderdom. Daag je kandidaat-burgemeesters uit en zorg mee voor een optimale toegankelijkheid in je stad of gemeente.

Hoe? Neem met je smartphone of je fototoestel een video op waarin je volgende zaken aanhaalt:

- Wie ben je, waar woon je en welke kandidaat-burgemeester daag je uit?
- Welk knelpunt op vlak van toegankelijkheid in zijn ruime betekenis wil je in de verf zetten?
- Welke uitdaging wil je dat jouw kandidaat-burgemeester aangaat?

Upload de video daarna op jouw Facebook-pagina met de hashtag #uitdagendinclusief en tag jouw burgemeester en de pagina ‘Burgemeesters voor iedereen’.
www.burgemeestersvooriedereen.be
www.facebook.com/burgemeestersvooriedereen

het Vlaams Overlegplatform Toegankelijkheid op: VLOT. Daarin gaat Inter in gesprek met verenigingen van personen met een handicap, beleidsmakers en aanbieders van diensten en producten om concrete plannen uit te werken. Ook de pijnpunten die bleken uit de campagne komen aan bod.”

De gesprekspartners van VLOT komen twee tot drie keer per jaar samen rond een bepaald toegankelijkheidsthema. Bart Parmentier: “Wie er rond de tafel zit, wordt telkens bepaald door het thema om zo een maximale betrokkenheid te creëren. Maar bij elk overleg zijn vertegenwoordigers van ervaringsdeskundigen, betrokken overheden en aanbieders en professionelen aanwezig. Inter engageert zich om regelmatig te communiceren over de werking van VLOT en de resultaten die voortkomen uit de bijeenkomsten.”

Lokale besturen

Gemeentebesturen hebben veel sleutels in handen voor de realisatie van een toegankelijke samenleving maar dat lukt alleen als de voltallige beleidsploeg voluit de kaart trekt van integrale toegankelijkheid. “Gemeenteraadsverkiezingen zijn hét moment om beleidsplannen bij te sturen”, stelt Tine Missinne van Inter. “Daarom bundelde Inter de belangrijkste handvatten voor een lokaal toegankelijkheidsbeleid in een memorandum. We vertaalden zeven uitdagingen voor lokale besturen en politieke partijen (zie kader, red.) in vragen die het nieuwe bestuur zich moet stellen zodat iedere inwoner dezelfde kansen krijgt om deel te nemen aan het maatschappelijk leven.”

Vorig jaar brachten vijf pilotgemeenten (Asse, Beringen, Kortrijk, Maldegem en Sint-Niklaas) samen met Inter in kaart wat er allemaal moet gebeuren om de integrale toegankelijkheid verder te verbeteren en te komen tot een sterker toegankelijkheidsbeleid. Ze zochten uit wie hierbij allemaal een rol speelt en welke initiatieven nodig zijn en schreven hun bevindingen neer in het charter ‘Naar een toegankelijke gemeente’. “24 Vlaamse steden en gemeenten ondertekenden intussen dat charter en startten een kwaliteitstraject op”, legt Tine Missinne uit. “We hopen dat nog veel meer steden en gemeenten snel zullen volgen.” ●●